Maatalouden ympäristötiedon vaihtopäivät: työpajat 13.11.2024

Päivitetty: 6.9.2024

Voit osallistua 1-3 työpajaan. Työpajojen 1-3 eri vaihtoehdot on merkitty kirjaimilla pystysarakkeeseen. Huomioi, että tarvitset ilmoittautumiseen työpajojen tunnisteet. Jos ilmoittaudut esimerkiksi työpajaan 1A Maatalousluonnon monimuotoisuus ja työpajaan 2D Biometaanin käytön edistäminen, merkitse ilmoittautumislomakkeelle työpajat 1A ja 2D. Työpajoissa on rajallinen osallistujamäärä (numero sulkujen sisällä).

Ilmoittaudu työpajoihin viimeistään perjantaina 1.11.2024: https://form.eventos.fi/bdd2230ffe0f32cf

	Työpaja 1: klo 13.30 – 14.30	Työpaja 2: klo 14.40 – 15.40	Työpaja 3: klo 16:00 – 17.00
A	**Maatalousluonnon monimuotoisuus (35)** Työpajan tavoitteena on synnyttää ja kirkastaa ideoita erilaisista verkostoitumistapahtumista, joille tällä hetkellä maatalousluonnon monimuotoisuutta edistävillä on tarve. Tapahtumaideat pyritään toteuttamaan uudessa kansallisessa luonnon monimuotoisuuden koulutusverkostossa. Työpajan järjestää Priodiversity LIFE -hanke (Paula Nykänen).	**Pölyttäjien suojelu ja hyvinvointi (10)** Työpajan tarkoituksena on sekä esitellä että pyytää ideoita mahdollisista uusista pölyttäjien suojelua ja hyvinvointia maatalouden eri toiminnoissa edistävistä toimista ja käytänteistä. Lisäksi esitellään sekä Suomessa että EU:ssa vireillä olevia pölyttäjien suojelua edistäviä toimia mm. ennallistamisasetukseen liittyen. Osallistujiksi toivotaan maatalouden luonnonsuojelua tuntevia, ennakkoluulottomia ja idearikkaita henkilöitä. Työpajan järjestää Suomen ympäristökeskus (Janne Heliölä).	**Perinnemaisemien hoito ja sen pullonkaulat (30)** Tavoitteena koota yhteen näkemyksiä siitä, miltä osin perinnemaisemien niitto- ja laidunnushoito toimii ja mitä kehitettävää on. Tavoitteena on myös pohtia yhdessä tulevan CAP-kauden valmistelua - esim. millaisia uusia rahoitusmuotoja tarvitaan. WWF Suomi ja Perinnemaisemayhdistys ry (Eeva-Liisa Korpela).
B	**Maatilatason luonnon monimuotoisuuden edistäminen tulevalla CAP-kaudella: yhteisluomisen työpaja (25)** Työpaja on osa EU:n rahoittamaa BioMonitor4CAP-hanketta, jossa tutkitaan uusia tilatason monimuotoisuuden seurantamenetelmiä ja sidosryhmien suhtautumista monitorointiin. Hankkeessa kehitetään luonnon monimuotoisuutta parantavia ja monimuotoisuuden seurantaa edistäviä suosituksia tulevalle EU:n maatalousohjelmakaudelle. Työpajassa esitellään viljelijä-neuvoja -fokusryhmien tuloksia ja pohditaan monimuotoisuuden tavoitteiden toteuttamista maatalousympäristöissä. Työpajan materiaaleja hyödynnetään BioMonitor4CAP -hankkeessa. Työpajan järjestää Helsingin yliopisto ja Ruralia-instituutti (Traci Birge, Toni Ryynänen, Tiia Kolari). Työpaja nauhoitetaan.	**Tehokkaat toimet maan kasvukunnon parantamiseen seuraavassa CAP-suunnitelmassa (20)** Peltomaan hyvä kasvukunto on perusta sekä hyville sadoille että ympäristöhyödyille, mutta peltojen vesitalouden sekä maan rakenteen ongelmat ovat Suomessa yleisiä. Nykyinen CAP-suunnitelma sisältää toimenpiteitä maan kasvukunnon parantamiseksi, mutta mitkä tekijät estävät peltomaiden optimaalisen hoidon Suomessa? Tule mukaan työpajaan keskustelemaan, millainen seuraava CAP-suunnitelmaan tulisi olla, jotta se voisi auttaa nostamaan Suomen pellot huippukuntoon 2030-luvulla. Työpajan tuloksena syntyy ideoita ja huomioita, jotka voidaan viedä tulevaan CAP-valmisteluun. Baltic Sea Action Group (Jenni Jääskeläinen, Julia Kajas, Anne Antman).	**Var hitta och sprida de POSITIVA nyheterna kring lantbrukets miljöpåverkan? (30)** Nyheter är ofta negativa. Det är sällan ett effektivt sätt att driva fram en positiv utveckling. Företagare och forskare producerar även positiva innovationer och kunskap gällande lantbrukets miljöpåverkan. I denna workshop söker vi systematiskt dylika och funderar på hur vi bättre kan sprida dessa! Workshopen arrangeras av Landsbygdsprojektet Stolt producent! Henrik Ingo i samarbete med Fokusgruppen för svensk verksamhet.

C	**Vaikuttavuutta maatalouden ilmastonmuutokseen sopeutumiseen (25)** Ilmaston lämmetessä maatalouden ilmastonmuutokseen sopeutumisen merkitys kasvaa vuosi vuodelta. Kutsumme sinut osallistumaan työpajaan, jossa keskitymme konkreettisiin ratkaisuihin, joilla edistetään maatalousyrittäjien ilmastonmuutokseen sopeutumista. Työpajamme tavoitteena on tunnistaa vaikuttavimmat keinot, joilla maatalousyrittäjät saadaan pohtimaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia omalle tilalleen, tilansa olosuhteisiin soveltuvia sopeutumistoimia ja niiden toteuttamismahdollisuuksia. Keskustelut inspiroivat ja tukevat toimia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi sekä edistävät verkostoitumista toimijoiden kesken. Työpajan järjestävät ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö (Pia Lehmusvuori ja Johanna Helkimo) ja Luke (Karoliina Rimhanen).	**Ilmastoriskien hallinnalla kohti kestävää maatalousalueiden vesitaloutta (25)** Ilmastoriskien hallinta erityisesti maatalousalueiden vesitalouteen liittyvissä haasteissa kuten tulviin ja kuivuuteen varautumisessa vaatii niin uutta tutkimustietoa soveltuvista menetelmistä sekä aktiivista neuvontaa ja toimenpiteiden jalkauttamista valuma-alueille. Työpajan tavoitteena on kerätä alan asiantuntijoiden ja tutkijoiden ajatuksia siitä, mitä käytännön toimenpiteitä erityisesti maatalousalueilla pitäisi saada aikaiseksi. Mitä asiantuntijoiden pitäisi tehdä ja millaista tutkimusta tai toisaalta käytännön kokeiluja tarvitaan, jotta tieto saadaan maanomistajien käyttöön ja maaomistajat mukaan valuma-alueiden kunnostuksiin. Työpajaan kutsutaan mukaan niin hanketoimijoita kuin alan tutkijoita, neuvojia ja muita asiantuntijoita keskustelemaan yhdessä miten vaikuttavimmin saadaan luotopohjaisia ja kestäviä vesienhallinnan ratkaisuja käytäntöön. Työpajan järjestää Varsinais-Suomessa luontopohjaisia vesienhallintaratkaisuja edistävä EU:n Horisontti-rahoitteinen RESIST-hanke yhdessä ELY-keskusten kanssa. Työpajan järjestävät Valonia ja Varsinais-Suomen ELY-keskus. (Katariina Yli-Heikkilä)	**Turvepeltojen käytön tiekartta – muutospoluista käytäntöön (30)** Työpajassa keskustellaan turvepeltojen tulevaisuuden käytöstä ja mahdollisuuksista. Lukessa valmistuu syksyllä 2024 turvepeltojen käytön tiekartta, jossa on muutospolkuja turvepeltojen kestävämmälle käytölle maakunnittain. Turvepeltojen käytön tiekartassa pohditaan, kuinka jatkossakin voidaan tuottaa turvepelloilla ruokaa ja muita maatalouden tuotteita ilmastoviisaasti sekä taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävällä tavalla. Tiekartassa huomioidaan keskeisimmät turvepeltojen käyttöä ohjaavat ohjelmat, tiekartat ja strategiat sekä arvioidaan näiden seurauksena tapahtuvia taloudellisia ja maankäytöllisiä muutoksia sekä ympäristövaikutuksia alueittain tarkasteluvuosina vuoteen 2050 asti. Tässä työpajassa arvioidaan tiekartan keskeisten muutospolkujen toteutettavuutta. Työpajan järjestävät Luke (Turvepeltotiekartta-, Turvejousto- ja MURU-hankkeet: Riitta Savikko, Heikki Lehtonen) ja ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö (Antti Miettinen).
D	**Biohajoavat muovit maataloudessa (30)** Erilaisia biohajoavia muoveja käytetään laajasti jätehuollossa ja maataloudessa esimerkiksi biopusseissa tai katekalvoissa. Biohajoavien muovien odotetaan hajoavan tietyissä olosuhteissa, mutta näin ei aina ole: Biohajoavuusstandarit eivät takaa todellista biohajoamista pohjoisissa olosuhteissamme. Tämä lisää riskiä orgaanisten kierrätyslannoitteiden ja maatalousmaan muovisten epäpuhtauksien lisääntymiselle. Työpajan tavoitteena on käydä keskustelua koko arvoketjun läpileikkaavista teemoista, jotta voidaan löytää parhaat ratkaisut siihen, miten varmistetaan standardien soveltuvuus käyttötarkoituksessaan toimiville ja aidosti biohajoaville muoveille. Työpaja toteutetaan osana PlastLIFE-hanketta. Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Luke, Syke, Turun yliopisto (Nelli Kyöstilä).	**Biometaanin käytön edistäminen (30)** Työpajassa keskustellaan erityisesti biometaanin käytön edistämisestä sekä tarvittavista poliittisista ohjauskeinoista, joita tarvitaan biokaasun tuotannon ja biometaanin käytön yleistymiseksi. Työpaja on suunnattu alan yrittäjille, maatalouden ammattilaisille, tutkijoille, viranomaisille ja kaikille aiheesta kiinnostuneille. Työpajan järjestää Luken, Syken ja Pirkanmaan ELY-keskuksen Ilmastoratkaisujen vauhdittaja (ACE)- hanke (Saija Rasi).	**Data-avaruuden hyödyntäminen ympäristötiedossa (30)** Data-avaruudet helpottavat toteutuessaan datan yhteiskäyttöä monella tavalla. Data-avaruudet ja niihin liittyvät uudenlaiset datanvälityspalvelut tuovat tiedon myös pienten innovatiivisten toimijoiden ulottuville. Tämä luo datasta entistä enemmän lisäarvoa ja innovaatioita. Data-avaruuden tehokas käyttöönotto ei kuitenkaan ole helppoa. Reilun datatalouden toteutuminen, joka on EU:n datastrategian mukainen tavoite, edellyttää, että datan saatavuus, käytön säännöt ja kustannusten ja hyötyjen jakautuminen sovitaan. Työpajassa keskustellaan ja innovoidaan data-avaruuden luomia mahdollisuuksia. Tavoitteena on tuoda keskusteluun yhteiskäytön ja uuden liiketoiminnan haasteita ja niiden ratkaisumahdollisuuksia. JAMK:n Biotalousinstituutti ja Finnish Future Farm -hanke (Hannu Haapala, Milla Pohjola).

E	**Vauhtia ravinteiden kierrätykseen! (30)** Työpajassa keskustellaan siitä, missä ollaan nyt ja mitä vielä pitäisi tehdä ravinteiden kierrätyksen valtavirtaistumiseksi. Etsitään yhdessä lisää keinoja ja kannustimia sekä ratkaistaan pullonkauloja. Työpaja on suunnattu alan yrittäjille, maatalouden ammattilaisille, tutkijoille, viranomaisille ja kaikille aiheesta kiinnostuneille. Työpajan järjestää Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelma Anja Norja ja CiNURGi-hanke Sari Luostarinen ja Paula Biveson.	**Fosforikuormituksen ratkaisut Saaristomeren valuma-alueella (30)** Työpajan ideana on miettiä, jakaa ja innovoida vesiensuojeluratkaisuja maatalouden fosforikuormitukseen liittyviin kysymyksiin. Työpajassa etsitään konkreettisia ratkaisuja yhdessä tunnistettuihin pullonkauloihin ja haasteisiin liittyen ravinteidenkierrätykseen, kuten lannan siirtoon ja käsittelyyn sekä maan rakenteen parantamiseen, erityisesti maanparannusaineiden käyttöön. Työpajan lopputuloksena syntyy ratkaisuehdotuksia siihen, miten lannan siirtoa saadaan lisättyä ja optimoitua, miten tilakohtaista lannan käsittelyä kehitettyä ja miten eri maanparannusaineiden käyttöä lisättyä. Työpajan järjestää yhteistyössä Varsinais-Suomen ELY-keskus, Valonia, LUKE ja SYKE (Essi Hillgren, Eemeli Huhta, Jaana Uusi-Kämppä).	-
F	-	**Kestävä ja kannattava ruokajärjestelmä (30)** Työpaja liittyy Kestävä ja kannattava ruokajärjestelmä -hallitusohjelmakokonaisuuden edistämiseen ja tiedon tuottamiseen strategiatyötä varten. Miten ruuan tuotannon pitkän aikavälin strategiset ympäristötavoitteet tulisi muotoilla? Taustana työpajassa käytetään Food-tutkimusohjelman "Ratkaisuja Suomen ruokastrategiaan" -julkaisussa esitettyjä toimenpide-ehdotuksia. - Miten strategian tavoitteet tulisi kirjata, jotta ne palvelisivat realistista toimeenpano-ohjelmaa? Työpajan järjestävät MMM (Elina Ovaskainen) ja Strategisen tutkimuksen FOOD-ohjelma (Juha Helenius).	**Suunnistetaan ruokatulevaisuuksiin (30)** Työpajassa lähestytään suomalaisia ruokatulevaisuuksia ja maatalousyrittäjien muutosvalmiuksien yhteiskehittämistä. Työpajassa esitellään valmistumassa olevaa suunnistustyökalua ja keskustellaan työkalun soveltuvuudesta eri toimijoiden kuten maatalousneuvojien, asiantuntijoiden ja yrittäjien käyttöön. Työpajan järjestää Näkymiä ja tekoja maatalouspolitiikan ja ruokajärjestelmän murroksissa -hankkeen tutkijatiimi Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Helsingin yliopiston kuluttajaekonomia ja Luonnonvarakeskus (Anna Kirveennummi, Riikka Saarimaa).